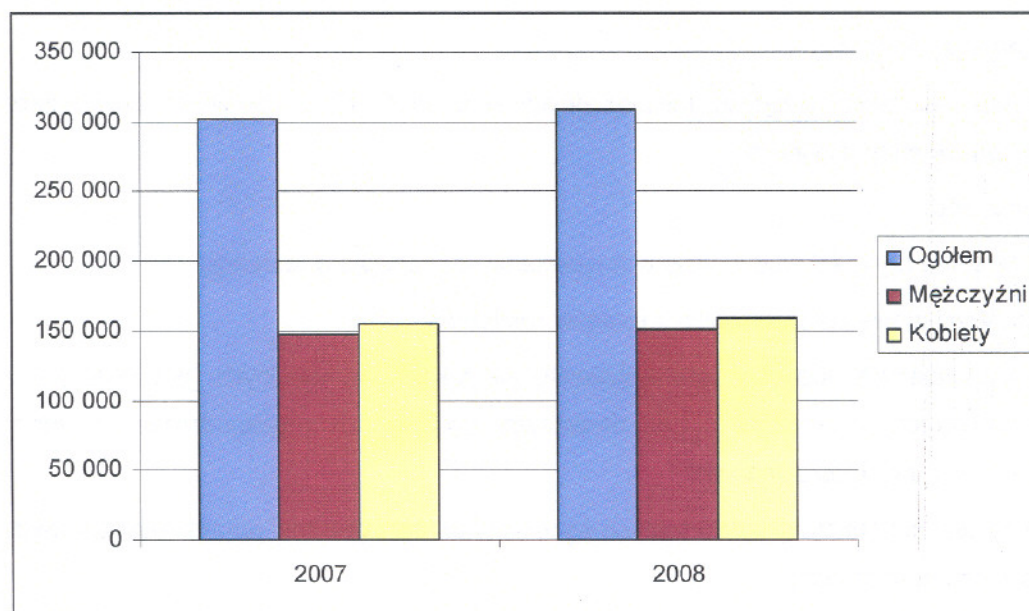

3. Analiza zmian demograficznych w Powiecie Poznańskim

Według stanu na dzień 31 XII 2008 roku stałe miejsce zameldowania w Powiecie Poznańskim posiadało 309 538 osób, w tym 126 079 osób zamieszkiwało miasta, a 183 459 osób zamieszkiwało wsie. Liczba osób zameldowanych w powiecie nieustannie się zwiększa. Przyczyną tego zjawiska jest między innymi migracja ludności z głównego miasta województwa wielkopolskiego poza jego obszary. Sytuacja ta może się mieć tendencje wzrostowe, jeżeli koszt budowy metra kwadratowego domu poza miastem (na obszarze Powiatu Poznańskiego) będzie niższy niż koszt zakupu metra kwadratowego mieszkania w Poznaniu.

Wykres 3 – Mieszkańcy zameldowani w Powiecie Poznańskim w latach 2007-2008

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu

Tabela 9 – Ludność wg miejsca zameldowania (miasta, wsie) w latach 2007-2008

J.m.		2007	2008
Stale miejsce zameldowania (stan w dniu 31 XII)			
ogółem	osoba	301 944	309 538
w miastach	osoba	124 902	126 079
na wsi	osoba	177 042	183 459

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Kolejnym czynnikiem wpływającym na sytuację demograficzną powiatu jest stale rosnący, dodatni przyrost naturalny. W roku 2008 przyrost naturalny w odniesieniu do przyrostu z roku 2004 wzrósł dwukrotnie i wyniósł 1 784 osoby, co stanowi wskaźnik wzrostu 5,7 osoby na 1000 mieszkańców.

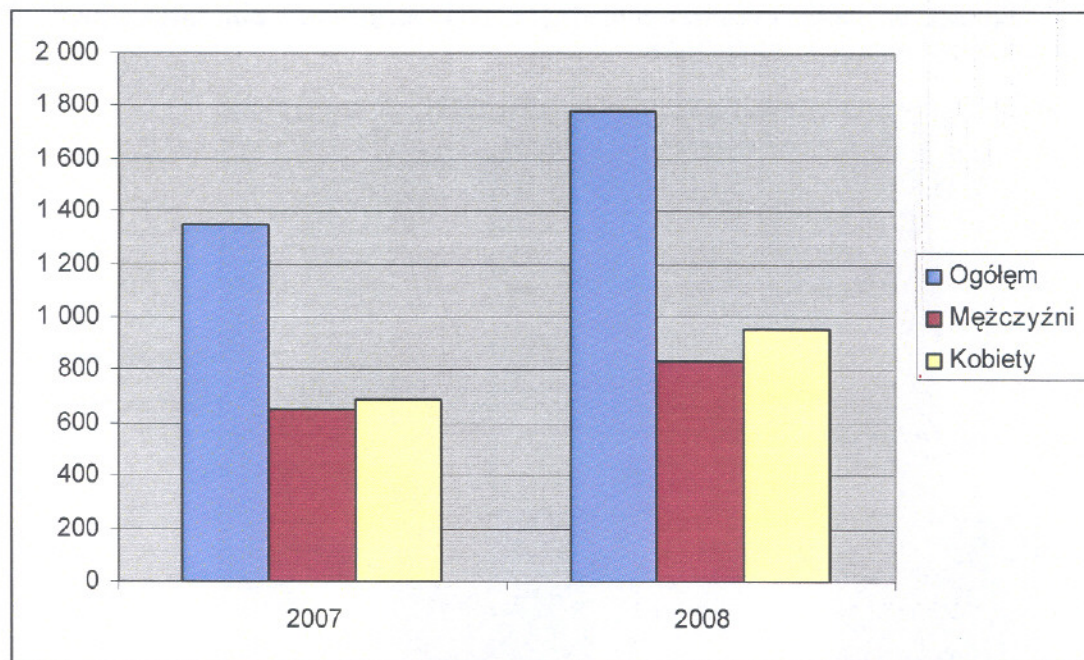
Można zauważyć, że w powiecie rodzi się więcej mężczyzn niż kobiet – średnio w latach 2007-2008 na 100 dziewczynek urodziło się 105 chłopców i wskaźnik ten może utrzymywać się.

Tabela 10 – Przyrost naturalny w Powiecie Poznańskim w latach 2007-2008

	J.m.	2007	2008
Urodzenia żywe			
ogółem	osoba	3 595	4 078
mężczyźni	osoba	1 831	2 074
kobiety	osoba	1 764	2 004
Zgony ogółem			
ogółem	osoba	2 250	2 294
mężczyźni	osoba	1 178	1 241
kobiety	osoba	1 072	1 053
Przyrost naturalny			
ogółem	osoba	1 345	1 784
mężczyźni	osoba	653	833
kobiety	osoba	692	951

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 4–Przyrost naturalny w Powiecie Poznańskim w latach 2007-2008

W populacji Powiatu Poznańskiego możliwe jest zaobserwowanie zmiany w strukturze wiekowej ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. W latach 2004-2008 liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zwiększyła się o 3,8%. Jeszcze bardziej pozytywnym zjawiskiem jest wzrost liczby

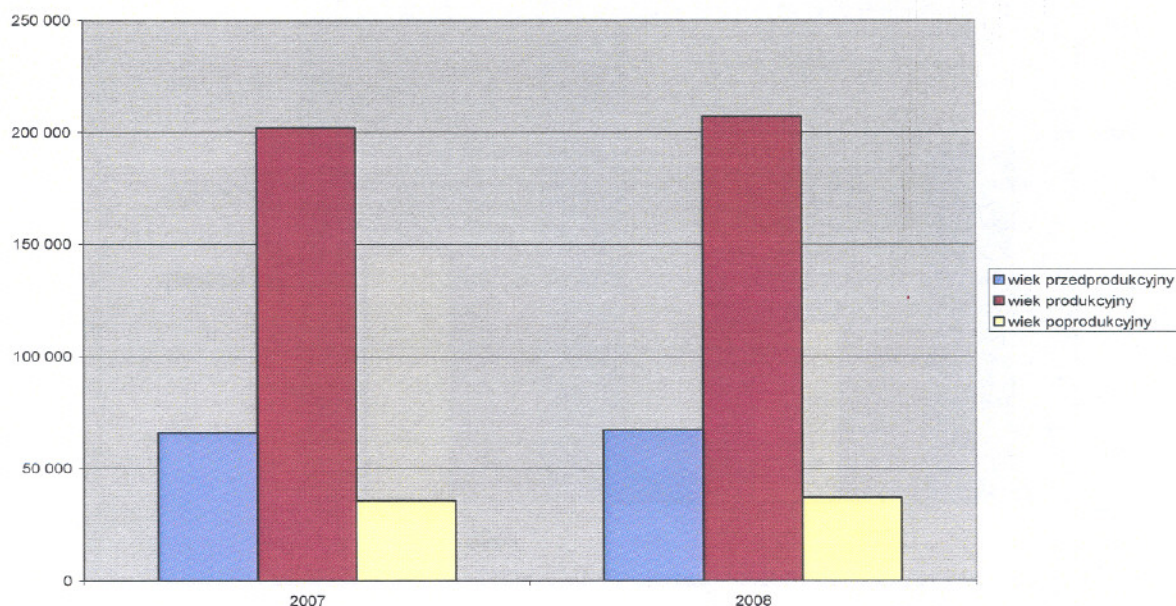
osób w wieku produkcyjnym, aż o 12,5% i systematycznie rośnie. Z powyższych danych można wywnioskować, że Powiat Poznański posiada stosunkowo młodą strukturę wiekową mieszkańców - ilustruje to tabela nr 8 i wykres nr 9.

Tabela 11 – Struktura wiekowa ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2007-2008

	J.m.	2007	2008
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci			
ogółem			
ogółem	osoba	303 595	311 390
mężczyźni	osoba	147 965	151 682
kobiety	osoba	155 630	159 708
w wieku przedprodukcyjnym			
ogółem	osoba	65 806	67 052
mężczyźni	osoba	33 828	34 451
kobiety	osoba	31 978	32 601
w wieku produkcyjnym			
ogółem	osoba	202 032	207 237
mężczyźni	osoba	102 791	105 808
kobiety	osoba	99 241	101 429
w wieku poprodukcyjnym			
ogółem	osoba	35 757	37 101
mężczyźni	osoba	11 346	11 423
kobiety	osoba	24 411	25 678

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 5 – Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Powiecie Poznańskim w latach 2007-2008

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu

W latach 2004-2008 liczba zameldowań (w ruchu migracyjnym między gminami) na pobyt stały na teren Powiatu Poznańskiego znacznie przewyższyła liczbę wymeldowań z pobytu stałego. Z terenu Powiatu Poznańskiego w 2008 roku wymeldowało się ogółem 2 282 osób, z tego do miast 1 681 osób, a na wieś 601. W tym samym czasie odnotowano 8 118 zameldowań, przy czym z miast 7 176, ze wsi 942. Powiat Poznański do roku 2007 odnotowywał stałą tendencję wzrostu liczby osób meldujących się na stałe z innych powiatów. W 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007 odnotowano spadek liczby zameldowań o prawie 20%. Utrzymujący się na stosunkowo wysokim poziomie wskaźnik zameldowań potwierdza kierunek zmian struktury społecznej i demograficznej w Powiecie Poznańskim związanym z rosnącą liczbą osiedlających się w powiecie mieszkańców Poznania. Liczba osób, które się wymeldowują i migrują z Powiatu Poznańskiego również była najwyższa w roku 2007. W roku 2008 nastąpił spadek liczby wymeldowań – jednakże stanowi on ok. 18% liczby osób osiadających się na stałe w Powiecie Poznańskim.

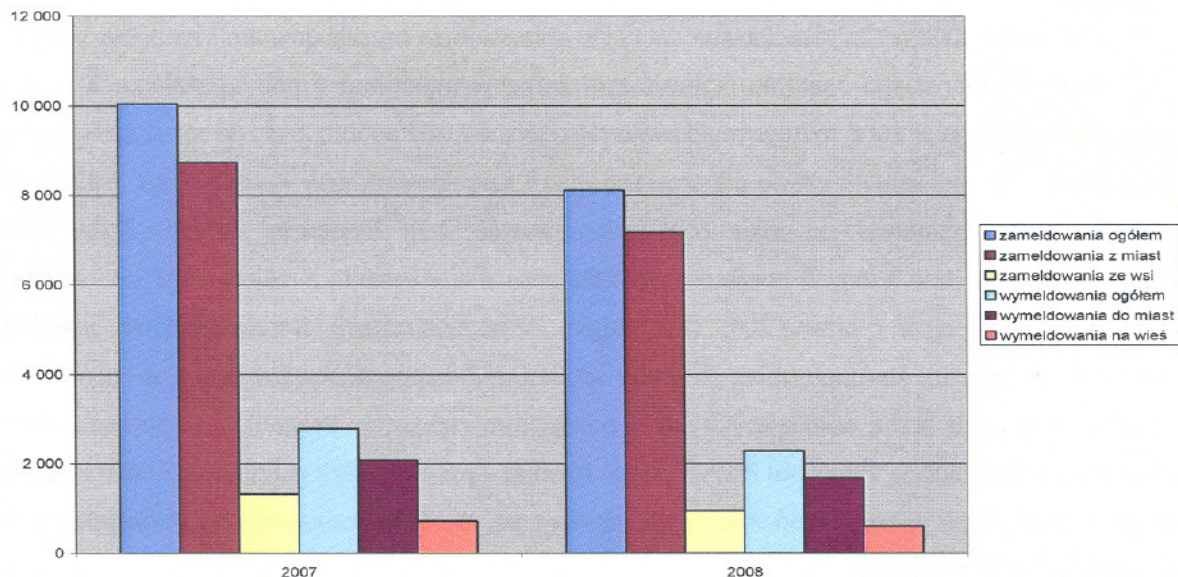
Tabela 12 – Migracje międzypowiatowe w Powiecie Poznańskim w latach 2007-2008

	J.m.	2007	2008
Migracje na pobyt stały międzypowiatowe wg typu, kierunku i płci migrantów			
zameldowania ogółem			
ogółem	osoba	10 055	8 118
zameldowania z miast			
ogółem	osoba	8 739	7 176
zameldowania ze wsi			
ogółem	osoba	1 316	942
wymeldowania ogółem			
ogółem	osoba	2 788	2 282
wymeldowania do miast			
ogółem	osoba	2 075	1 681
wymeldowania na wieś			
ogółem	osoba	713	601

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

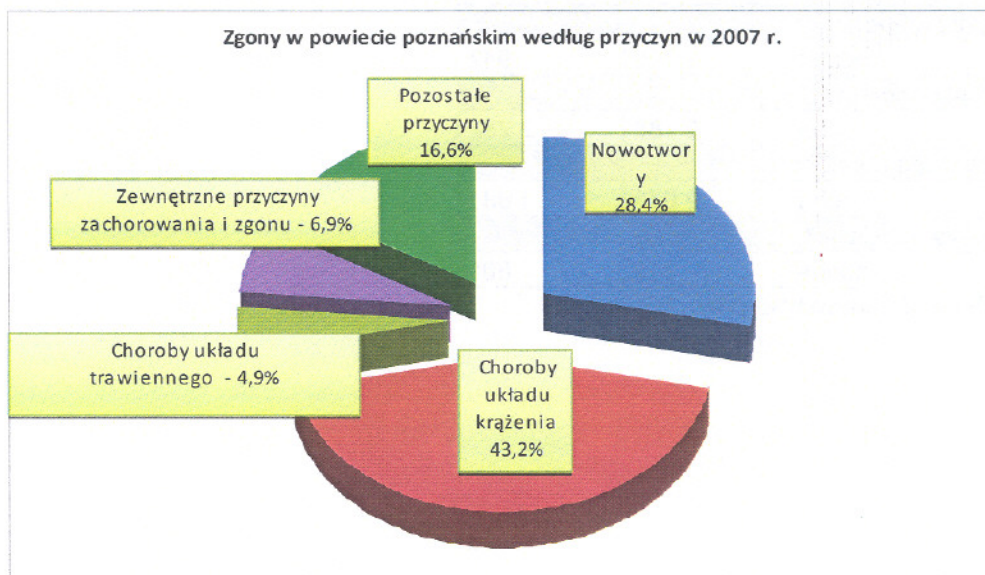
Wykres 6 – Migracje międzypowiatowe w latach 2007-2008

Ważnym czynnikiem mającym wpływ na poziom stanu demograficznego są zgony. W roku 2008 liczba zgonów (2 294) w porównaniu do liczby urodzeń (4 078) - jest niższa. Omawiana tendencja wskazuje na wysoki przyrost naturalny w Powiecie Poznańskim.

Do najczęstszych przyczyn zgonów wśród mieszkańców powiatu zaliczyć należy choroby układu krążenia i nowotwory. W 2007 roku odpowiadały one za prawie 72% wszystkich zgonów. Innymi znaczącymi przyczynami śmierci są m.in. choroby układu trawiennego, oraz tzw. zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu, w tym wypadki drogowe.

Wykres 7 – Przyczyny zgonów mieszkańców powiatu poznańskiego w roku 2007

Źródło: Urząd Statystyczny w Poznaniu

Wnioski:

Powiat Poznański jest największym powiatem pod względem liczby ludności zamieszkującej Wielkopolskę i wynosi 309 356, również pod względem wielkości powierzchni, powiat znajduje się na 1 miejscu spośród 31 powiatów ziemskich województwa wielkopolskiego – dane *GUS Powiaty i Miasta na prawach powiatu wg powierzchni i liczby ludności w 2008 r.*

Omawiając liczbę mieszkańców, która systematycznie się powiększa, należy zwrócić uwagę na dynamikę liczby mieszkańców, która jest znacznie wyższa od pozostałych obszarów województwa wielkopolskiego. Wśród czynników wpływających na dynamikę procesów demograficznych istotne miejsce zajmuje przyrost naturalny oraz migracje ludności (zameldowań w powiecie). W związku z powyższym można założyć, że liczba mieszkańców w najbliższych dekadach wzrośnie o kilkadziesiąt tysięcy osób.

W rezultacie tego zjawiska okazuje się, że Powiat Poznański jest jedynym powiatem ziemskim w województwie, który utrzymuje stałą tendencję wzrostową pod względem liczby ludności.

Podsumowując kwestie demograficzne należy stwierdzić, że powiat ma przed sobą dobre perspektywy rozwoju głównie dzięki przybywającej liczbie osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.

Szanse:

- Wzrost liczby ludności w powiecie spowodowany migracją mieszkańców Poznania,
- Wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym może stymulować rozwój gospodarczy Powiatu Poznańskiego.

Zagrożenia:

- Zahamowanie przyrostu naturalnego.

4. Infrastruktura społeczno-gospodarcza Powiatu Poznańskiego

4.1 Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Według danych na koniec 2007 roku na terenie Powiatu Poznańskiego znajdowało się 90.360 mieszkań i 387.484 izb. Przeważająca część należy do osób fizycznych – ok. 76% i do spółdzielni mieszkaniowych – ok. 15%. Zasoby mieszkaniowe wrażliwie systematycznie z roku na rok. W latach 2004-2007 powierzchnia użytkowa mieszkań wzrosła o 12% i wyniosła łącznie 8.318.906 m². 44% wszystkich mieszkań powiatu zlokalizowanych jest w miastach. Od 2004 roku odnotowywany jest także wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania i przeciętnej powierzchni użytkowej przypadającej na jednego mieszkańca. W 2007 roku spośród 90.360 mieszkań 2.393 stanowiło własność gmin powiatu, 13.205 własność spółdzielni mieszkaniowych, 2.402 własność zakładów